

lagte i Fundatsen for Fondet for Dvæstede, men det er i mine Dine aldeles nødvendig, at vi underkaste disse Bestemmelser en gjen- nemgribende Forandring, og det er det, jeg har havt til Hensigt ved det Lovforslag, jeg har fremlagt, og som jeg derfor anbefaler til det ærede Things Opmærksomhed. Jeg skal paa dette Stadium ikke gaae videre i Drøftelsen af de Principer, som jeg har stræbt at gjøre gjældende ved denne Lov; thi, dersom Thinget maatte beslutte sig til at fremme det, - saa faae vi jo en første Behandling, i hvilken disse Principer ville blive drøftede, og denne skal jeg afvente; men jeg skylder endnu paa dette Punkt en Forklaring over, hvorfor jeg ikke har taget dette Lovforslag tilbage, efterat det blev bekendt, at en kongelig Commission var nedsat til at beskæftige sig med dette Anliggende. Grunden dertil har ene og alene været den, at jeg indsaae, at, dersom dette Anliggende laa i Strid med den kongelige Commissions Undersøgelse, saa vilde det være umuligt at faae dette Lovforslag sat igjennem i denne Rigsdag, og jeg maa for min Part ansee det særdeles ønskeligt, at vi ikke skilles ad i dette Foraar, uden at have sikret Invaliderne en passende Pension, thi det maa tildeels ansees mindre heldigt, og maaskee neppe ret anstændigt, at der er gaaet 2 Aar bort siden Krigens Begyndelse, og at efter disse 2 Aars Forløb er endnu en stor Deel, det langt overveiende Fleertal af vore Invalider henviist til den private Godgjørenhed. Jeg maa dernæst med Hensyn til Muligheden af, at Udgiften til, at vi kunne sende vor Armee tredje Gang ud i Felten, ansee det for at være af stor Betydning, at den faaer den Betyggelse med sig, som en liberal Invalidelov er i Stand til at give. Soldaten maa vide, at, naar han gaaer i Slag og udsætter sig for Fiendens Kugler, da vil han, hvis han skulde komme til at miste sine Lemmers Brug og sin Arbeidskraft, som er hans hele Rigdom, derfor ikke blive til nogen Stodder; og han maa vide, at, dersom han skulde falde, ville hans Enke og Børn derfor ikke være hjælpeløse; han maa endeligt ogsaa have Forvisning om, at han kan faae den nødvendige Understøttelse, ikke som en Naadesag, som kan gives ham og nægtes ham, men som

en Ret, som er grundlagt ved Landets Lov, som Staten altid kan og vil opfylde.

Grundtvig: Jeg behøver neppe at sige, at jeg aldeles deler den Følelse, som den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 9de District (Fenger) ydede sig, og formodede eller søgte sig forvisset om, maatte deles i hele Danmark, Følelsen for vore djarve, vore modige Krigere, som have vovet Alt, hvad Menneker kunne vove for det fælles ælfede Fædreland, og til lige den Følelse, at Alt, hvad vi kunne gjøre for, at de med frit Mod kunne, naar det behøves, udføre deres Daad, og for at Taaerne af dem, de ælfede og efterlade, kunne strømme saa blidt som muligt, derom kan da ikke være noget Spørgsmaal; men jeg beder om, at man ikke vil sammenblande den Ting med det Spørgsmaal, om det er nødvendigt, nødvendigt for at Fædrelandet ikke skal synes utafnemmeligt, eller for at Hæren ikke skal savne den fornødne Opmuntring, som den bør have, at derfor udgives en Lov, en Lov med Bestemmelse om Invalider i deres Classer med deres bestemte Erstatning eller Godtgjørelse eller Ophold, og, om det ogsaa er betimeligt, midt under de Forhold, hvor vi ikke kunne sige, om det meste Blod er flydt eller skal flyde — nu, de to sidste Ting er det, som jeg maa benægte, det er ikke nødvendigt, thi hvad der er nødvendigt i mine Dine, det er kun, at Regjeringen og Rigsdagen udtaler det paa det udtrykkeligste og paa det stærkeste, at vi ville gjøre Alt, hvad der staaer i Rigets Magt, til at formilde Følgerne af Krigen, saavel hos dem, som have personligt lidt, som hos dem, der derved have tabt; og hvad der forundrer mig, det er, at dette ikke allerede er skeet, og at den høitærede Finansminister ikke har forlangt en Bevilling, som han synes kan være tilstrækkelig for Dieblisset til at afhjælpe al den nærværende Nød, som maatte findes hos Kriegerne, hos dem, som have mistet Lemmer eller Forlighed, og hos dem, de have efterladt i Mangel. Men, naar dette var skeet, da skal jeg mene, det var bedst at afvente en vis Tid, for at give bestemte Love, bestemte Love med Klasse-Inddeling og med Summer og om hvad Enhver kan have at fordrø. Jeg er heller ikke paa nogen Maade enig med den ærede Rigs-